

“ महाराष्ट्र शासन कृषी कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००९ ”

कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलतीचे प्रमाणपत्र

अ.क्र.	तपशिल				
१	बँकेचे नाव				
२	शाखा/सहकारी संस्था	तालुका -	जिल्हा -		
३	शेतक-याचा तपशिल				
	नाव -		गाव -		
४	कृषी कर्जाचा प्रकार	अल्प मुदत	मध्यम मुदत	दीर्घ मुदत	
५	कर्ज खाते क्रमांक				
६	कर्ज खात्याचा तपशिल (कृपया मागे पहावे)				
	अ, अअ, अअअ, ब, बब, बबब क, कक	आवश्यक संवर्ग कोडवर ☒ अशी खूण करावी	अल्प मुदत	मध्यम मुदत	दीर्घ मुदत
७	कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलतीची रक्कम				

प्रमाणित करण्यात येत आहे की, वरील कर्जमाफी रक्कमेचा लाभ तुम्हाला निर्दिष्ट योजने अंतर्गत पात्र निकषांनुसार दिला आहे. अल्प/मध्यम/दीर्घ कर्जप्रकारात आपणाकडून येणे असलेली रक्कम निरंक झाल्याने आपण कर्ज मुक्त झाला आहात व नवीन कर्ज घेण्यास पात्र झाला आहात.

स्थळ -
दिनांक -

सचिव
----- वि. का. स. संस्था -----

बँक निरीक्षक
----- जि. म. स. बँक -----

लाभार्थी शेतक-याची स्वाक्षरी/अंगठा

“ महाराष्ट्र शासन कृषी कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००९”

**रु. २०,००० पेक्षा जास्त येणे बाकी असलेल्या शेतक-यांना
कर्जसवलत परतफेड योजनेअंतर्गत भरावयाच्या रक्कमेची माहिती देणारे पत्र**

अ.क्र.	तपशिल					
१	बँकेचे नाव					
२	शाखा/सहकारी संस्था	तालुका -	जिल्हा -			
३	शेतक-याचा तपशिल					
	नाव -	गाव -				
४	कृषी कर्जाचा प्रकार	अल्प मुदत	मध्यम मुदत	दीर्घ मुदत		
५	कर्ज खाते क्रमांक					
६	कर्ज खात्याचा तपशिल (कृपया मागे पहावे)					
	अ, अअ, अअअ, ब, बब, बबब क, कक	आवश्यक संवर्ग कोडवर ☒ अशी खूण करावी	अल्प मुदत	मध्यम मुदत	दीर्घ मुदत	एकूण
७	परतफेड सवलती अंतर्गत शेतक-याने स्वतःच्या हिस्स्याची भरावयाची रक्कम					

आपणास सूचित करण्यात येत आहे की, वरील कर्ज परतफेड सवलत योजनेचा लाभ आपणास देण्यासाठी आपल्या हिस्स्याची नमूद केलेली रक्कम ३० जून, २००९ पर्यंत भरावी लागेल. सदर रक्कम भरल्यास शासनाकडून रु. २०,००० ची कर्ज परतफेड सवलत आपणास देण्यात येईल. आपण कर्जमुक्त व्हाल व नवीन कर्ज घेण्यास पात्र राहाल.

स्थळ -
दिनांक -

सचिव
----- वि. का. स. संस्था -----

बँक निरीक्षक
----- जि. म. स. बँक -----

लाभार्थी शेतक-याची स्वाक्षरी/अंगठा

संवर्ग कोड	संवर्ग/कर्ज खात्याचा तपशिल	कर्जाबाबत विहित दिांक
अ	१९९७ पूर्वी कृषी व कृषीपूरक व्यवसायासाठी वित्तीय संस्थांनी थेट कर्ज दिलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत असलेले व ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत झालेले व २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले
अअ	१ एप्रिल, १९९७ ते ३१ मार्च, २००७ या कालावधीत कृषी व कृषीपूरक व्यवसायासाठी घेतलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत असलेले व ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत झालेले व २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले
अअअ	कृषी व कृषिपूरक व्यवसायासाठी शेतक-यांना उपसा, दुग्धविकास, कुक्कटपालन, मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था व इतर सहकारी संस्था मार्फत घेतलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत असलेले व ३१ डिसेंबर २००७ रोजी थकीत व २९ फेब्रुवारी २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले कर्ज
ब	सन २००५-०६ या वर्षात ऊसासाठी व एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	२९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेली रक्कम
बब	सन २००६-०७ या वर्षात ऊस व एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिक वगळून इतर पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	२९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेली रक्कम
बबब	नियमित मध्यम व दीर्घ मुदत कर्जांची परतफेड केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम
क	सन २००५-०६ या वर्षापूर्वी ऊसासाठी व एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम
कक	सन २००६-०७ या वर्षापूर्वी ऊस व एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेले तत्सम पिक वगळून इतर पिकासाठी वाटप केलेले अल्प मुदत पीक कर्ज, मध्यम व दीर्घ मुदत कर्ज खात्यांची यादी	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	तपशिल
१	महाराष्ट्र शासन कृषी कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००९ - शासन निर्णय.
२	महाराष्ट्र शासन कृषी कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००९ (परिशिष्ट -१)
३	समाविष्ट करावयाची कर्जे (परिशिष्ट - अ)
४	अंमलबजावणी कार्यक्रम (परिशिष्ट - ब)
५	केंद्र शासनाच्या कृषी कर्जमाफी व कर्ज सवलत योजना, २००८ च्या अटी व शर्ती सुधारित स्वरूपात राज्य शासनाच्या कर्जमाफी व कर्ज सवलत योजनेस लागू (परिशिष्ट - क)
६	प्रसिध्द करावयाच्या याद्यांचा नमुना.
७	कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलतीचे प्रमाणपत्र.
८	कर्ज परतफेड सवलतीबाबत पत्र.
९	कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलत अंतर्गत निधीची मागणी.
१०	अंमलबजावणी बाबत नमुने.
११	याद्या तयार करण्यासंबंधी मार्गदर्शक सुचना.

**"महाराष्ट्र शासन कृषिकर्ज माफी व कर्जपरतफेड
सवलत योजना-२००९"**
**केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजनेपासून वंचित
राहिलेल्या व नियमितपणे कर्जाची / थकीत
कर्जाची परतफेड करणा-या शेतक-यांना रु.
२००००/- पर्यंत कर्जमाफी/ कर्जपरतफेड सवलत.**

महाराष्ट्र शासन
शासन निर्णय क्रमांक सीसीआर-१४०८/प्र.क्र.६०५/२-स
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२
दिनांक - ६/१/२००९

प्रस्तावना:-

केंद्रशासनाने देशातील शेतक-यांकरिता वर्ष २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पात "कृषि कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना -२००८ " जाहीर केलेली होती. सदर योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता दिनांक २३ मे, २००८ रोजी केंद्रशासनाकडून मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. सदर योजनेचा लाभ वित्तीय संस्थेकडून, १ एप्रिल, १९९७ पूर्वी वाटप केलेल्या परंतु पुनर्गठित न झालेल्या कर्जास लाभ मिळाला नाही. तसेच केंद्रशासनाच्या कर्जमाफी योजनेत कृषि पूरक कर्ज, इतर व्यवसायासाठी वाटप केलेले कृषी कर्ज, उपसा जलसिंचन, कुक्कटपालन, मत्स्यविकास, दुग्धविकास या सहकारी संस्थांमार्फत, शेतक-यांना प्रत्यक्ष किंवा वस्तू स्वरूपात वाटप केलेले कृषि कर्ज यास लाभ मिळालेला नाही. तसेच नियमितपणे कर्जाची परतफेड करणारे शेतकरी किंवा थकीत कर्जाची परतफेड करणा-या शेतक-यांना सदर योजनेत समाविष्ट करण्यात आले नाही अशा सर्व वंचित कर्जदार शेतक-यांना रु. २००००/- पर्यंत कर्जमाफी/कर्जपरतफेड सवलत देण्याचा निर्णय राज्य शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजनेपासून राज्यातील वंचित राहिलेल्या व नियमितपणे कर्जाची / थकीत कर्जाची परतफेड करणा-या शेतक-यांना रु. २००००/- पर्यंत कर्जमाफी/ कर्जपरतफेड सवलत देण्याकरिता खालीलप्रमाणे " महाराष्ट्र शासन कृषि कर्जमाफी व कर्जपरतफेड सवलत योजना-२००९" जाहीर करण्यात येत आहे.

- १) केंद्र शासनाच्या कृषी कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००८ अंतर्गत जे शेतकरी वंचित राहिलेले आहेत, अशा रु. २०,०००/- पर्यंत थकीत किंवा परतफेड केलेल्या नियमित शेतक-यांना किंवा थकीत अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदत कृषी कर्ज असलेल्या सर्व शेतक-यांना रु. २०,०००/- पर्यंत कर्ज माफी किंवा कर्ज परतफेड सवलत देण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
- २) केंद्र शासनाच्या कृषी कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००८ अंतर्गत जे शेतकरी वंचित राहिलेले आहेत, त्या रु. २०,०००/- वरील थकीत किंवा परतफेड केलेल्या नियमित किंवा थकीत अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदत कृषी कर्ज असलेल्या सर्व शेतक-यांना त्यांनी त्यांच्याकडील उर्वरीत रक्कम ३० जून, २००९ पर्यंत भरल्यानंतर रु. २०,०००/- पर्यंत कर्ज माफी किंवा कर्ज परतफेड सवलत देण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
- ३) वरील योजनेच्या अंमलबजावणी करिता खालीलप्रमाणे शेतक-यांचा समावेश करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
 - अ) केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजनेपासून वंचित राहिलेल्या ३१ मार्च, १९९७ पूर्वी कर्ज घेतलेल्या शेतक-यांना रु. २०,०००/- पर्यंत थकीत कर्जात कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलत देण्यात येत आहे व त्यासाठी रु. ५४१ कोटी ची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.
 - ब) केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजनेपासून वंचित राहिलेल्या कृषीपूरक व इतर व्यवसायासाठी कर्ज घेतलेल्या शेतक-यांना रु. २०,०००/- पर्यंत थकीत कर्जात कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलत देण्यात येत आहे व त्यासाठी रु. ३१८ कोटी ची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.
 - क) उपसा जलसिंचन सहकारी संस्था, कुक्कुट पालन सहकारी संस्था, मत्स्य विकास सहकारी संस्था, दुग्ध विकास सहकारी संस्था व ज्या इतर सहकारी संस्थांनी (नागरी/ग्रामीण बिगरशेती सहकारी पतसंस्था वगळून) वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेऊन कृषी कर्ज वाटप केलेल्या शेतक-यांना रु. २०,०००/- पर्यंत थकीत कर्जात कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलत देण्यात येत आहे व यासाठी रु. १६८ कोटी ची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

ड) ३१ मार्च, २००७ पूर्वी वाटप केलेल्या थकीत किंवा नियमित मध्यम व दीर्घ मुदत कर्जे ज्यांच्या हप्त्यांची वसूली १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत प्राप्त झाली आहे, अशा शेतक-यांचे सन २००७-०८ च्या थकीत कर्जात किंवा सन २००८-०९ च्या नियमित कर्जात त्यांनी परतफेड केलेल्या रक्कमेपर्यंत मर्यादित किंवा रु. २०,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल त्या रक्कमेचे समायोजन करण्यासाठी मान्यता देण्यात येत आहे व यासाठी रु. ६४५ कोटीची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

इ) (i) सन २००५-०६ पूर्वीची पिक कर्जे जी ऊस किंवा तत्सम पिकासाठी एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी देण्यात आलेली आहेत, किंवा (ii) २००६-०७ पूर्वीची पिक कर्जे जी इतर पिकांसाठी आहेत अशी थकीत कर्जे ज्यांची वसूली १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत प्राप्त झालेली आहे, अशा शेतक-यांचे सन २००७-०८ च्या थकीत कर्जात किंवा सन २००८-०९ च्या नियमित कर्जात त्यांनी परतफेड केलेल्या रक्कमे पर्यंत मर्यादित किंवा रु. २०,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल त्या रक्कमेचे मुद्दलात समायोजन करण्यासाठी मान्यता देण्यात येत आहे व यासाठी रु. ७२९ कोटीची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

ई) (i) सन २००५-०६ ची पिक कर्जे जी ऊस किंवा तत्सम पिकांसाठी एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी देण्यात आलेली आहेत किंवा सन २००६-०७ ची पिक कर्जे जी इतर पिकांसाठी आहेत व ज्यांची वसूली २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत झालेली आहे, अशा शेतक-यांचे सन २००७-०८ च्या थकीत कर्जात किंवा सन २००८-०९ च्या नियमित कर्जात त्यांनी परतफेड केलेल्या रक्कमेपर्यंत मर्यादित किंवा रु. २०,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल त्या रक्कमेचे समायोजन करण्याकरीता मान्यता देण्यात येत आहे व यासाठी रु. ३८०७ कोटीची कर्ज माफी/कर्ज परतफेड सवलतीची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

फ) कर्जमाफी किंवा कर्ज परतफेड सवलतीसाठी एकूण उपलब्ध करून देण्यात येणारी रु. २०,०००/- पर्यंतची रक्कम शेतक-यांकडून येणे असलेल्या कर्ज रक्कमेतील

प्रथम मुद्दल रक्कमेत समायोजित करावी. त्यानंतर रु. २०,०००/- पर्यंतची उर्वरीत रक्कम शेतक-यांकडून येणे असलेल्या व्याजात समायोजित करावी. कोणत्याही परिस्थितीत मुद्दल व व्याजात समायोजित केलेली एकूण रक्कम रु. २०,०००/- पेक्षा जास्त राहणार नाही.

- ४) केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलत योजनेपासून वंचित राहिलेल्या व नियमित कर्जदारांना देण्यात येणा-या रु. २०,०००/- पर्यंत कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलतीचा लाभ मिळणा-या शेतक-यांची अपेक्षित संख्या व त्यासाठी लागणा-या निधीचा तपशिल खालील प्रमाणे राहिल.

(कर्जदार संख्या लाखात, रक्कम रु. कोटीत)

क्र.	कर्जाचा तपशिल	रु. २०,००० पर्यंत कर्ज		रु. २०,००० पेक्षा जास्त कर्ज		सर्व कर्जदारांना रु.२०,००० पर्यंत कर्जमाफी / कर्ज परतफेड सवलत	
		कर्जदार	रक्कम	कर्जदार	रक्कम	कर्जदार	रक्कम
१	२	३	४	५	६	७	८
१	१९९७ पूर्वी वाटप केलेले कर्ज	२.१३	२५७	१.४२	२८४	३.५५	५४१
२	कृषिपूरक व संलग्न व्यवसायासाठी वाटप केलेले कर्ज	१.३७	१३४	०.९२	१८४	२.२९	३१८
३	सहकारी संस्थेमार्फत वाटप केलेले कर्ज	०.२०	३६	०.६८	१३२	०.८८	१६८
४	परतफेड केलेले मध्यम व दीर्घ मुदत कर्ज	१.९८	३४१	१.५२	३०४	३.५०	६४५
५	परतफेड केलेले थकीत अल्प मुदत कर्ज	२.१०	३६५	१.८२	३६४	३.९२	७२९
६	नियमित परतफेड केलेले अल्प मुदत कर्ज	१५.६१	१७२७	१०.४०	२०८०	२६.०१	३८०७
	एकूण	२३.३९	२८६०	१६.७६	३३४८	४०.१५	६२०८

- ५) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीच्या मार्गदर्शक सूचना परिशिष्ट-१ प्रमाणे राहतील. या योजनेची अंमलबजावणी करताना आवश्यक असल्यास, एकूण तरतूदीच्या अधीन राहून विविध उपाययोजने अंतर्गत बदल व आवश्यक ते स्पष्टीकरण निर्गमित करण्यात येतील.

या योजनेस केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजने अंतर्गत असलेल्या उर्वरीत तरतूदी लागू राहतील.

- ६) सदर योजनेसाठी एकूण रु. ६२०८ कोटी अर्थसहाय्य देण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून, योजनेच्या प्रसिध्दीकरिता व कार्यक्षम अंमलबजावणीसाठी रु. ५ कोटी तरतूदही उपलब्ध करून देण्यात येईल. या योजनेस लागणारा एकूण निधी रु. ६२१३ कोटी (रुपये सहा हजार दोनशे तेरा कोटी फक्त) उपलब्ध करून देण्या विषयी शासन निर्णय स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ६९२/२००८/व्यय-२, दिनांक ३.१२.२००८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून, त्याचा संगणक साकेतांक २००९०१०७१४४५३६००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशाने व नावाने

(सुधीर कुमार गोयल)
प्रधान सचिव
सहकार व पणन

प्रत:

- १)) मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- २) मा.मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव (सर्व)
- ३) मा.मुख्य सचिव यांचे खाजगी सचिव
- ४) सर्व विभागीय आयुक्त
- ५) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ६) सर्व जिल्हाधिकारी
- ७) सर्व विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था
- ८) सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था
- ९) सर्व कार्यकारी संचालक, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक
- १०) सी.जी.एम नाबार्ड व सर्व डी.डी.एम. नाबार्ड
- ११) सर्व लीडबँक ऑफीसर
- १२) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदा
- १३) मुख्य अधिकारी , रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, अँग्रीकल्चरल क्रेडिट डिपार्टमेंट, सेंट्रल ऑफीस, गारमेन्ट हॉऊस, मुंबई-१८
- १४) उपमुख्य अधिकारी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, अँग्रीकल्चरल क्रेडिट डिपार्टमेंट, बॉम्बे रिजनल ऑफीस, गारमेन्ट हॉऊस, मुंबई-१८

करुणमाफी/करुण ढरतफेड सवलत अंतर्गत तिथीची मागणी

- १ॡ) सहसचिव, भारत सरकार , कृषि मंत्रालय (सहकार विभाग) कृषि भवन, नवी दिल्ली.
- १ॢ) सहव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि. मुंबई.
- १ॣ) व्यवस्थापक, सर्व जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका
- १।) मुख्य संचालक, माहिती व जलसर्पक महासंचालनालय, मुंबई.
- १॥) कार्यासन अधिकारी, ग्रामविकास विभाग कार्यासन -२२
- २०) नियोजन विभाग, मंत्रालय
- २१) वित्त विभाग , व्यय-२/ बीयुडी-१२, मंत्रालय
- २२) कृषि व ढदुम विभाग, मंत्रालय
- २३) निवड नस्ती,२-स सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

[illegible]

[illegible]

परिशिष्ट - १

“महाराष्ट्र शासन कृषि कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना - २००९”

प्रस्तावना:-

केंद्रशासनाने देशातील शेतक-यांकरिता वर्ष २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पात "कृषि कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना -२००८ " जाहीर केलेली होती. सदर योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता दिनांक २३ मे, २००८ रोजी केंद्रशासनाकडून मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. सदर योजनेचा लाभ वित्तीय संस्थेकडून, १ एप्रिल, १९९७ पूर्वी वाटप केलेल्या परंतु पुनर्गठीत न झालेल्या कर्जास लाभ मिळाला नाही. तसेच केंद्रशासनाच्या कर्जमाफी योजनेत कृषि पूरक कर्ज, इतर व्यवसायासाठी वाटप केलेले कृषी कर्ज, उपसा जलसिंचन, कुक्कुटपालन, मत्स्यविकास, दुग्धविकास या सहकारी संस्थांमार्फत, शेतक-यांना प्रत्यक्ष किंवा वस्तू स्वरूपात वाटप केलेले कृषि कर्ज यास लाभ मिळालेला नाही. तसेच नियमितपणे कर्जाची परतफेड करणारे शेतकरी किंवा थकीत कर्जाची परतफेड करणा-या शेतक-यांना सदर योजनेत समाविष्ट करण्यात आले नाही अशा सर्व वंचित कर्जदार शेतक-यांना रु. २००००/- पर्यंत कर्जमाफी/कर्जपरतफेड सवलत देण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतलेला आहे.

सदर योजनेची अंमलबजावणी करण्याकरिता खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत आहेत.

२) योजनेची व्याप्ती :- राष्ट्रीयकृत / व्यापारी बँका, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, भूविकास बँका, नागरी सहकारी बँका व क्षेत्रीय ग्रामीण बँकांकडून थेट अथवा उपसा जलसिंचन, कुक्कुटपालन, मत्स्यविकास, दुग्धविकास व इतर सहकारी संस्थांनी (नागरी/ग्रामीण बिगरशेती पतसंस्था वगळून) वित्तीय संस्थांमार्फत कृषी कर्ज घेतलेले/दिलेले १) वंचित थकित शेतकरी, २) कर्ज परतफेड केलेले वंचित नियमीत शेतकरी, ३) कर्ज परतफेड केलेले वंचित थकित शेतकरी यांना सदर योजनेचा लाभ मिळणार आहे .

३) व्याख्या -

३ - अ) वंचित थकित शेतकरी :

i) १९९७ पूर्वीचे कृषी कर्ज : १ एप्रिल १९९७ पूर्वी वाटप केलेले व नंतरच्या कालावधीत पुनर्गठीत न केलेले कृषि कर्ज असलेले थकित शेतकरी म्हणजे असे कृषी कर्ज जे (अ) ३१ मार्च, १९९७ पूर्वी वाटप केले असले पाहिजे. (ब) त्याचे पुनर्गठन झालेले नसावे. (क) ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत

असून ते २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले असले पाहीजे व कृषी कर्जाची व्याख्या नाबार्डने विहित केल्याप्रमाणे असेल.

ii) कृषिपूरक व इतर कृषि संलग्न व्यवसायासाठी घेतलेले कर्ज :- कृषि पूरक व इतर कृषि संलग्न व्यवसायासाठी वाटप केलेले कृषि कर्ज असलेले थकित शेतकरी, ज्यांना असे कृषी पुरक कर्ज (अ) ३१ मार्च, २००७ पूर्वी वाटप केले असले पाहिजे. (ब) त्याचे पुनर्गठन झालेले नसावे. (क) ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत असून ते २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले असले पाहीजे व कृषी व कृषि पुरक कर्ज नाबार्डच्या व्याखेप्रमाणे असले पाहिजे. अशा व्यवसायांची यादी परिशिष्ट-अ मध्ये देण्यात आलेली आहे.

iii) सहकारी उपसा, कुक्कुट, दुग्ध, मत्स्य व इतर सहकारी संस्थांमार्फत वाटप केलेले कर्ज :- सहकारी उपसा जलसिंचन संस्था, कुक्कुटपालन / मत्स्यविकास सहकारी संस्था, दुग्धविकास संस्था व बँकांकडून कर्ज घेऊन ज्या इतर सहकारी संस्थांनी (नागरी/ग्रामीण बिगरशेती सहकारी पतसंस्था वगळून) कृषि कर्ज किंवा कृषि पुरक व्यवसायासाठी शेतकऱ्यांना कर्ज वाटप केलेले आहे, असे थकित शेतकरी व असे कृषी कर्ज जे (अ) ३१ मार्च, २००७ पूर्वी वाटप केले असले पाहिजे. (ब) त्याचे पुनर्गठन झालेले असो वा नसो. (क) ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत असलेले व २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले असले पाहीजे व (ड) अशा संस्थांनी शेतकऱ्यांना कृषी कर्ज वाटप करण्याची तरतूद त्यांच्या उपविधीत समाविष्ट करण्यात आलेली असली पाहिजे.

३ - ब) कर्जाची परतफेड करणारे वंचित नियमित शेतकरी :-

(i) सन २००६-०७ या वर्षात घेतलेल्या ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके वगळून कर्जाचे तसेच सन २००५-०६ या वर्षात उस उत्पादनासाठी किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके उत्पादनासाठी घेतलेल्या कर्जाचे दिनांक २९ फेब्रुवारी, २००८ पूर्वी परतफेड करणारे शेतकरी.

(ii) १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ पूर्वी मध्यम किंवा दीर्घ मुदत कर्जाच्या हप्त्याची परतफेड करणाऱ्या नियमित शेतकरी.

३ - क) कर्जाची परतफेड करणारे वंचित थकित शेतकरी :

(i) सन २००६-०७ पुर्वी ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी देण्यात आलेल्या पिकांची कर्जे वगळून इतर पिकांसाठी अल्प मुदतीचे पिक कर्ज असलेले शेतकरी किंवा मध्यम व दीर्घ मुदत कर्जांची दि. १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेले थकीत शेतकरी.

(ii) सन २००५-०६ पुर्वी ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी असणा-या पिकांसाठी देण्यात आलेल्या कर्जांची दि. १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेली आहे, असे थकीत शेतकरी.

३ - ड) कर्ज :

कर्ज म्हणजे ३१ मार्च २००७ पुर्वी वाटप केलेले मुद्दल कर्ज व त्यावरील २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंतचे व्याज, असे एकूण कर्ज.

३ - इ) कर्ज वाटपाचे वर्ष :

सन २००६-०७ वर्षाचे वाटप म्हणजे सन २००६-०७ चा पीक हंगाम होय. सन २००५-०६ चे वर्षाचे वाटप म्हणजे सन २००५-०६ चा पीक हंगाम होय.

३ - ई) कर्जाची वसूली :

i) कर्जाची परतफेड करणारे वंचित नियमित शेतकरी.

सन २००५-०६ या वर्षातील ऊस व तत्सम पीके व सन २००६-०७ या वर्षातील ऊस व तत्सम पीके वगळून इतर पिकासाठी घेतलेल्या कर्जांची दि. २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंतची वसूली.

ii) ३१ मार्च, २००७ पूर्वी वाटप केलेले जी मुदत कर्जे थकीत नव्हती, अशा कर्जांची १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत झालेली वसूली.

iii) ३१ मार्च, २००७ पूर्वी वाटप करण्यात आलेली अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची कर्जे जी थकीत झाली होती त्यांची दि. १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत प्राप्त झालेली वसूली.

४) कर्जमाफी व कर्जपरतफेड सवलतीसाठी पात्र रक्कम :

अ) वंचित थकीत शेतकरी -

i) राष्ट्रीयकृत बँका, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, भूविकास बँका, नागरी सहकारी बँका व क्षेत्रिय ग्रामीण बँकांकडून शेतकऱ्यांना ३१ मार्च, १९९७ पूर्वी वाटप झालेले परंतु पुनर्गठित न झालेले थकित कृषी कर्जाच्या रकमेत रु.२००००/- पर्यंतचे कर्ज, कर्जमाफीसाठी पात्र राहिल. परंतु रु.२००००/- पेक्षा जास्त कर्ज असणारा शेतकरी त्या खात्यावरील रु.२००००/- पेक्षा जास्त असलेल्या उर्वरीत कर्जाचा भरणा केल्यानंतर रु.२००००/- कर्ज परतफेड सवलतीसाठी पात्र राहिल.

ii) राष्ट्रीयकृत बँका, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, भूविकास बँका, नागरी सहकारी बँका व क्षेत्रिय ग्रामीण बँकांकडून शेतकऱ्यांना कृषि पूरक व इतर कृषि संलग्न व्यवसायासाठी वाटप केलेल्या व थकीत झालेल्या कृषी पुरक कर्जाच्या रकमेत रु.२००००/- पर्यंतचे कर्ज कर्जमाफीसाठी पात्र राहिल. परंतु रु.२००००/- पेक्षा जास्त कर्ज असणारा शेतकरी त्या खात्यावरील रु.२००००/- पेक्षा जास्त कर्ज असलेल्या उर्वरीत कर्ज रकमेचा भरणा केल्यानंतर रु.२००००/- कर्ज परतफेड सवलतीसाठी पात्र राहिल.

iii) राष्ट्रीयकृत बँका, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, भूविकास बँका, नागरी सहकारी बँका व क्षेत्रिय ग्रामीण बँकांकडून, सहकारी उपसा जलसिंचन संस्था, कुक्कूटपालन / मत्स्यविकास सहकारी संस्था, दुग्धविकास संस्था तसेच सेवा सहकारी संस्थेने वाटप केलेले कृषि कर्ज व ते कर्ज सदर संस्थेमार्फत शेतकऱ्यांना वाटप केलेल्या कृषि कर्जाच्या रकमेत रु.२००००/- पर्यंतचे कर्ज कर्जमाफीसाठी पात्र राहिल. परंतु रु.२००००/- पेक्षा जास्त कर्ज असणारा शेतकरी त्या खात्यावरील रु.२००००/- पेक्षा जास्त असलेले उर्वरीत रकमेचा भरणा केल्यानंतर रु.२००००/- कर्ज परतफेड सवलतीसाठी पात्र राहिल.

ब) कर्जाची परतफेड करणारे वंचित नियमीत शेतकरी -

(i) नियमितपणे कर्जाची परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना सन २००६-०७ या वर्षात घेतलेल्या ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके वगळून पीक कर्जाचे तसेच सन २००५-०६ या वर्षात ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके उत्पादनासाठी घेतलेल्या पीक कर्जाचे दि.२९ फेब्रुवारी, २००८ पूर्वी परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांचे त्यांनी परतफेड केलेल्या रकमे इतके किंवा रु.२००००/- यापैकी जी रक्कम कमी आहे, ती रक्कम, त्या मर्यादेपर्यंत सन २००७-०८ मध्ये वाटप केलेल्या व थकित झालेल्या कर्जाच्या वसुलीत किंवा सन २००८-०९ च्या चालू बाकीत मुद्दल रकमासाठीच समायोजित करण्याकरीता पात्र राहिल. ज्या शेतकऱ्यांची दि.२९ फेब्रुवारी २००८ पूर्वी परतफेड केलेली रकम रु.२०,०००/- पेक्षा जास्त आहे, अशा शेतकऱ्यांनी वरील परतफेड केलेल्या रकमेव्यतिरीक्त उर्वरीत रकमेचा भरणा केल्यानंतर त्यांच्या खात्यावर रु.२०,०००/- निधी सन २००७-०८ ची थकीत मागणी किंवा सन २००८-०९ ची चालू मागणी समायोजित करण्यासाठी रक्कम परतफेड सवलतीस पात्र राहिल.

ii) १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ पूर्वी मध्यम किंवा दीर्घ मुदत कर्जाच्या हप्त्याची परतफेड करणाऱ्या नियमित शेतकऱ्यांचे त्यांनी परतफेड केलेल्या रकमेच्या मर्यादे पर्यंत किंवा रु.२००००/- यापैकी जी रक्कम कमी आहे, ती रक्कम, सन २००७-०८ मध्ये वाटप केलेल्या व थकित झालेल्या कर्जाच्या वसुलीत किंवा सन २००८-०९ च्या चालू बाकीत मुद्दल रकमासाठीच समायोजित करण्याकरीता पात्र राहिल. ज्या शेतकऱ्यांची दि.२९ फेब्रुवारी २००८ पूर्वी परतफेड केलेली रकम रु.२०,०००/- पेक्षा जास्त आहे, अशा शेतकऱ्यांनी वरील परतफेड केलेल्या रकमेव्यतिरीक्त उर्वरीत रकमेचा भरणा केल्यानंतर त्यांच्या खात्यावर रु.२०,०००/- निधी सन २००७-०८ ची थकीत मागणी किंवा सन २००८-०९ ची चालू मागणी समायोजित करण्यासाठी रक्कम परतफेड सवलतीस पात्र राहिल.

क) कर्जाची परतफेड करणारे वंचित थकित शेतकरी :

- (i) सन २००६-०७ पूर्वी ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके वगळून कर्ज घेतलेल्या थकित शेतकऱ्यांनी व सन २००५-०६ पूर्वी ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके उत्पादनासाठी पीक कर्ज घेतलेल्या थकित शेतकऱ्यांनी दि.१ एप्रिल, २००७ पासून दि.२९ फेब्रुवारी २००८ पूर्वी परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांचे त्यांनी परतफेड केलेल्या रकमेचे किंवा रु. २००००/- यापैकी जी रक्कम कमी आहे, ती रक्कम, त्या मर्यादेपर्यंत सन २००७-०८ मध्ये वाटप केलेल्या व थकित झालेल्या कर्जाच्या वसुलीत किंवा सन २००८-०९ च्या चालू बाकीत समायोजित करण्याकरीता पात्र राहिल. ज्या शेतकऱ्यांची वरील परतफेड रु.२०,०००/- पेक्षा जास्त आहे व चालू किंवा थकित मागणी दि.२९ फेब्रुवारी २००८ पूर्वी परतफेड केलेल्या रकमेपेक्षा म्हणजे रु.२०,०००/- पेक्षा जास्त आहे अशा शेतकऱ्यांनी रु.२०,०००/- वरील उर्वरीत रकमेचा भरणा केल्यानंतर त्यांच्या खात्यावर रु.२०,०००/- निधी समायोजित करण्यास पात्र होईल.
- (ii) सन २००६-०७ पूर्वीची मध्यम व दीर्घ मुदत कर्जे असलेल्या थकीत शेतकऱ्यांनी दि. १ एप्रिल, २००७ पासून दि.२९ फेब्रुवारी २००८ पूर्वी परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांचे त्यांनी परतफेड केलेल्या रकमेचे किंवा रु. २००००/- यापैकी जी रक्कम कमी आहे, ती रक्कम, त्या मर्यादेपर्यंत सन २००७-०८ मध्ये वाटप केलेल्या व थकित झालेल्या कर्जाच्या वसुलीत किंवा सन २००८-०९ च्या चालू बाकीत समायोजित करण्याकरीता पात्र राहिल. ज्या शेतकऱ्यांची वरील परतफेड रु.२०,०००/- पेक्षा जास्त आहे व चालू किंवा थकित मागणी दि.२९ फेब्रुवारी २००८ पूर्वी परतफेड केलेल्या रकमेपेक्षा म्हणजे रु.२०,०००/- पेक्षा जास्त आहे अशा शेतकऱ्यांनी रु.२०,०००/- वरील

उर्वरीत रकमेचा भरणा केल्यानंतर त्यांच्या खात्यावर रु.२०,०००/- निधी समायोजित करण्यास पात्र होईल

ड) कर्जमाफी किंवा कर्ज परतफेड सवलतीसाठी उपलब्ध करून देण्यात येणारी रु. २०,०००/- पर्यंतची रक्कम शेतक-यांकडून येणे असलेल्या कर्ज रक्कमेतील प्रथम मुद्दल रक्कमेत समायोजित करावी. त्यानंतर रु. २०,०००/- पर्यंतची उर्वरीत रक्कम शेतक-यांकडून येणे असलेल्या व्याजात समायोजित करावी.

५) व्याज व इतर रक्कमेची आकारणी:

केंद्र शासनाच्या योजनेप्रमाणे थकीत कर्जदारासाठी दि.२९ फेब्रुवारी, २००८ पासून निधीच्या समायोजनापर्यंतचे व्याज वित्तीय संस्थेस आकारता येणार नाही. हयाशिवाय दंडव्याज रक्कम किंवा इतर रकमेची आकरणीही करता येणार नाही. केंद्र शासनाच्या इतर अटीही वेळोवेळी दिलेल्या सूचनेप्रमाणे बँकांवर बंधनकारक राहणार आहे.

६) कर्जमाफी व कर्जसवलत योजनेसाठी अपात्र शेतकरी :

अ) केंद्र शासनाची कर्ज माफी व कर्जसवलत योजना किंवा राज्य शासनाच्या ७ जिल्ह्यांसाठी दिलेल्या कर्ज सवलत योजनेत ज्या कर्ज खात्यांना लाभ मिळाला आहे, मग ती कर्ज माफी असो वा कर्ज सवलत असो अशा कोणत्याही कर्ज खात्यांचा यात समावेश होणार नाही. अल्प, मध्यम वा दीर्घ मुदत पैकी सर्व प्रकारात किंवा कोणत्याही एका प्रकारात केंद्र शासनाच्या कर्जमाफीचा लाभ मिळाला असेल तर त्या शेतकऱ्यांना कर्जमाफी व कर्जसवलत योजना लागू राहणार नाही.

ब) सहकारी संस्थांना संस्थांच्या उभारणीसाठी थेट भांडवली गुंतवणूकीसाठी जी कर्जे देण्यात आली आहे त्यांचासुद्धा समावेश होणार नाही.

क) १ एप्रिल, २००७ नंतर वाटप करण्यात आलेल्या कोणत्याही कर्ज खात्याचा समावेश योजनेत नाही.

ड) सदर योजना कर्ज खाते निहाय नसून शेतकरीनिहाय आहे. एकाच शेतक-यांची एक वित्तीय संस्थेची दोन किंवा अधिक खाती असल्यास, त्या शेतक-यास सर्व खात्यावर मिळून कमाल रु.२००००/- पर्यंत कर्जमाफी किंवा कर्ज परतफेड सवलत मिळणार आहे. अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदत खात्यावरील मिळून रु.२०,०००/- पर्यंत लाभ मिळणार असून ज्या खात्यावर कर्जमाफी व कर्जसवलत योजना लागू आहे, त्यापैकी पात्र शेतकऱ्यांनी ज्या खात्यावर कर्जमाफी किंवा कर्ज सवलत मिळण्याबाबत मागणी केली आहे अशा खात्यांचा विचार करण्यात येणार आहे.

इ) जी खाते वित्तीय संस्थांनी निलेखित केली आहे, त्या खात्यांना कर्जमाफी किंवा कर्ज परतफेड सवलत मिळणार नाही, तथापि, असे शेतकरी पुनर्कर्जास पात्र राहतील.

७) रु.२००००/- पेक्षा जास्त परतफेड केलेल्या नियमित किंवा थकीत शेतकरी किंवा थकीत येणे असलेल्या शेतकऱ्यांकडून वसुलीची पध्दत : या योजनेअंतर्गत रु.२००००/- पेक्षा जास्त वरीलप्रमाणे कर्ज येणे असलेले थकीत किंवा नियमीत परतफेड खाते असलेल्या शेतकऱ्यांना रु.२००००/- प्रमाणे कर्जमाफी देतांना संबंधित शेतकऱ्यांनी उर्वरित वसूलपात्र कर्जाचा संपूर्ण भरणा वित्तीय संस्थेस करणे आवश्यक आहे.

उर्वरित वसूलपात्र कर्जाचा भरणा दोन हप्त्यात करावा.दोन हप्त्यात रक्कम भरणा करावयाच्या तारखा खालीलप्रमाणे राहतील.

१. ३१ मार्च, २००९
२. ३० जून, २००९

वरील मुदतीत उरलेल्या वसूलपात्र कर्जाची परतफेड न केलेले शेतकरी राज्यशासनाच्या योजनेअंतर्गत रु.२०,०००/- च्या परतफेड सवलतीस अपात्र राहतील.

८) योजनेची अंमलबजावणी :

अ) पात्र शेतकऱ्यांची व पात्र कर्जाची यादी तयार करणे - राष्ट्रीयकृत बँका, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, भूविकास बँका, नागरी सहकारी बँका व क्षेत्रिय ग्रामीण बँकेच्या प्रत्येक शाखेने तीन वर्गाकरिता प्रत्येकी दोन स्वतंत्र यादया तयार कराव्यात एक यादी रु.२००००/- पर्यंत येणे किंवा परतफेड केलेल्या शेतकऱ्यांची नावे असतील त्या यादीत त्यांना मिळणाऱ्या रु.२००००/- पर्यंत कर्जमाफीचा रक्कमेचा समावेश असेल.

वर्गासाठी दुसरी यादीत रु.२००००/- पेक्षा जास्त येणे किंवा परतफेड केलेल्या सर्व कर्ज असलेल्या शेतकऱ्यांची नावे असेल. या यादीत रु.२००००/- प्रमाणे कर्जमाफी परतफेड सवलत अशा रक्कमेचा समावेश असेल.

अशा याद्या तयार करत असताना वंचित थकीत शेतकऱ्यांसाठी नमुना क्र. १ व २ अ, अअ, अअअ, कर्ज परतफेड केलेल्या नियमित शेतकऱ्यांसाठी नमुना क्र. १ व २ ब, बब, बबब, कर्ज परतफेड केलेल्या थकीत वंचित शेतकऱ्यांसाठी नमुना क्र. १ व २ क, कक अशा याद्या सोबत जोडलेल्या नमुना क्र. १ अ, अअ, अअअ, नमुना क्र. १ ब, बब, बबब, नमुना क्र. १ क, कक ही रु. २०,००० पर्यंत शेतकऱ्यांची असून, नमुना क्र. २ अ, अअ, अअअ, नमुना क्र. २ ब, बब, बबब, नमुना क्र. २ क, कक रु. २०,००० वरील कर्जदार शेतकऱ्यांच्या आहेत.

वित्तीय संस्थेच्या प्रत्येक शाखेने वरीलप्रमाणे यादया दिलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे बँकेच्या शाखेत व तालुका सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयात नोटीस बोर्डावर लावून प्रसिध्द कराव्यात.

याद्याच्या सत्यते व बिनचूकपणाबाबत केंद्रशासनाच्या योजनेप्रमाणे शाखा व्यवस्थापक व बँकेने निर्धारित केलेला बँकेचा वरिष्ठ अधिकारी यांनी कार्यवाही करावी. या अंमलबजावणीचे वेळापत्रक परिशिष्ट- ब मध्ये देण्यात आलेले आहे.

ब) कर्जमाफीच्या नोंदी : रु.२००००/- पर्यंत येणे असलेले थकित किंवा नियमीत कर्ज असलेले कर्ज खाती निधी समायोजीत करून बँकांनी सदर रक्कम शासनाकडून येणे दाखवावी. रु.२००००/- वरील कर्ज खात्यांवर रु.२००००/- वरील रक्कम शेतक-यास प्राप्त झाल्यावर, रु.२००००/- पर्यंतची खात्यात समायोजीत रक्कम शासनाकडे येणे दाखवावी व त्यानंतर शासनाकडे विहीत नमुन्यात मागणी करण्यात यावी.

क) रु.२००००/- पर्यंत कर्जात कर्जमाफी/कर्ज परतफेड सवलत दिल्यानंतर द्यावयाचे प्रमाणपत्र:

ज्या शेतक-याकडे रु.२००००/- पर्यंत येणे थकित किंवा चालू कर्ज आहे अशा शेतक-यांना रु.२००००/- पर्यंत कर्जात कर्जमाफी दिल्यानंतर किंवा निधी समायोजीत केल्यानंतर वित्तीय संस्थेने अशा कर्जमाफीचे प्रमाणपत्र संबंधित शेतक-यांना सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था यांचे कार्यालयामार्फत उपलब्ध करून दिलेल्या नमुन्यात देण्यात यावे.

ड) i) रु. २००००/- पेक्षा जास्त कर्ज थकीत आहे किंवा परतफेड केली आहे अशा शेतक-यांना रु. २०,००० वरील उर्वरीत रक्कम भरण्याबाबत द्यावयाचे पत्र.

ज्या शेतक-यांकडे रु. २००००/- पेक्षा जास्त येणे थकीत किंवा चालू कर्ज आहे, अशा शेतक-यांना रु. २००००/- वरील उर्वरीत रक्कम भरण्याबाबतचे पत्र सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था कार्यालयाने उपलब्ध करून दिलेल्या नमुन्यात देण्यात यावे.

ड) ii) रु. २००००/- एवढ्या रक्कमेची कर्ज परतफेड सवलत दिल्यानंतर द्यावयाचे प्रमाणपत्र.

ज्या शेतक-याकडे रु.२००००/- पेक्षा जास्त कर्ज थकीत आहे अशा शेतक-याने वित्तीय संस्थेत भरावयाच्या उर्वरित कर्जाची रक्कम भरल्यानंतर अशा शेतक-यांना रु.२००००/- प्रमाणे कर्ज परतफेड सवलत दिल्यानंतर सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था कार्यालयाने निर्धारित केलेल्या नमुन्यात प्रमाणपत्र देण्यात यावे.

इ) लेखापरिक्षण : सर्व बँकांनी लेखापरिक्षण केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी व कर्ज परतफेड योजनेत नमूद केल्या प्रमाणे करावे. मात्र जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, भूविकास बँका व विविध कार्यकारी

सहकारी संस्थांचे लेखापरिक्षण करताना शासकीय लेखापरिक्षकांनी कर्जमाफीच्या सर्व याद्यांचे १०० टक्के लेखापरिक्षण करावे. सहकारी संस्थेने राज्यशासनाकडे कर्जमाफी / कर्जपरतफेड सवलत रक्कमेच्या निधीची मागणी करताना लेखापरीक्षणाची विस्तृत पध्दत सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था यांनी निश्चित करावी. लेखापरिक्षणात चेकींग, सुपरचेकींग, अंतर्गत लेखापरीक्षण व बाह्य लेखापरीक्षणाचा समावेश केंद्र शासनाच्या योजनेप्रमाणे राहिल.

ई) तक्रार निवारण : केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजनेत नमूद केल्या प्रमाणे राहिल.

फ) कर्ज माफी व कर्ज सवलत योजनेच्या रक्कमेची मागणी : प्रत्येक जिल्ह्यातील प्रत्येक बँकेने आपल्या सर्व शाखांची मागणी विहित नमून्यात एकत्रितरित्या सादर करावी. निधीची मागणी जास्तीत जास्त दोन हप्त्यात सादर करावी. पहिली मागणी एकूण कर्जमाफी रक्कमेची असली पाहिजे व दुसरी मागणी कर्ज परतफेड सवलतीची असली पाहिजे. सदर मागणी वेळापत्रकाप्रमाणे सादर केली पाहिजे. पहिली मागणी ३१ मार्च, २००९ पूर्वी व दुसरी मागणी ३० जून, २००९ पूर्वी असावी. सदर मागणी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, नागरी सहकारी बँका, भूविकास बँका यांनी राज्य सहकारी बँकेला सादर करावी. राष्ट्रीयकृत व ग्रामीण बँकांनी केंद्र शासनाच्या योजनेप्रमाणे राज्यातील सर्व जिल्ह्यातील आपल्या सर्व शाखांची मागणी एकत्रितरित्या बँकांच्या अध्यक्षांमार्फत राज्य सहकारी बँकेला सादर करावी व सादर करताना केंद्र शासनाच्या योजनेप्रमाणे यादी प्रसिध्द केल्यापासून लेखापरीक्षणापर्यंतचे सर्व टप्पे पूर्ण करूनच मागणी सादर करावी. सादर करावयाच्या मागणी बाबतचे नमुने सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था कार्यालयाने निर्गमीत करावेत.

९) वित्तीय संस्थेच्या जबाबदा-या :

अ) या योजनेअंतर्गत लाभधारक शेतक-यांना रु.२००००/- पर्यंत रक्कमेत कर्जमाफी देतांना वित्तीय संस्थेच्या अभिलेखामध्ये नमूद केलेले मजकूर बरोबर असल्याबाबतची जबाबदारी संबंधित वित्तीय संस्थेची राहिल. याबाबतची माहिती राज्य सहकारी बँकेकडे सादर करतांना वित्तीय संस्थेच्या प्राधिकृत अधिका-यांनी ती माहिती प्रमाणित करणे आवश्यक राहिल.

ब) प्रत्येक वित्तीय संस्थेने प्रत्येक तालुक्यासाठी एक किंवा दोन तक्रार निवारण अधिका-याची नियुक्ती करावी. त्यांची पत्त्यासहीत नावे त्यांच्या नोटीस बोर्डावर लावावीत.

प्राधिकृत अधिका-यांना प्राप्त तक्रारीवर निर्णय घेण्याचे अधिकार राहतील.

क) ज्या शेतक-याचे नाव वित्तीय संस्थेने प्रसिध्द केलेल्या यादीत नाही किंवा या योजनेअंतर्गत मिळणारे लाभ चुकीच्या पध्दतीने काढले आहेत, याबाबत अशा शेतक-यांनी ज्या वित्तीय संस्थेकडून कर्ज घेतले

आहे, त्या वित्तीय संस्थेच्या शाखेमार्फत तक्रार निवारण अधिका-याकडे अर्ज करावे व अशा प्रकारे प्राप्त झालेल्या अर्जावर तक्रार निवारण अधिकारी यांनी ३० दिवसात निर्णय घ्यावा.

१०) प्रसिध्दी व प्रशिक्षण:

या योजनेची प्रत वित्तीय संस्थेच्या प्रत्येक शाखेच्या नोटीस बोर्डावर व तालुका सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था यांच्या नोटीस बोर्डावर लावावी. प्रसिध्दी व प्रशिक्षणासाठी विस्तृत सूचना सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था यांनी निर्गमित कराव्यात.

१२) योजनेचे नियंत्रण अधिकारी :

सदर योजनेच्या अंमलबजावणीवर पूर्ण नियंत्रण सहकार आयुक्त यांच्यामार्फत करण्यात येईल. सर्व बँकांच्या प्रस्तावांना मंजूरी देण्याचे अधिकार सहकार आयुक्त यांना राहतील. मंजूरी प्रदान केल्यावर शासकीय निधीचे बँकांना वितरण राज्य सहकारी बँकेमार्फत करण्यात येईल.

१३) वरील सर्व तरतूदी वगळता, इतर तरतूदी केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी व कर्जसवलत योजना २००८ प्रमाणे राहतील व त्या बाबत वेळोवेळी देण्यात आलेली स्पष्टीकरणे सुध्दा लागू राहतील.

अशा काही प्रातिनिधीक सुचनांचा गोषवारा परिशिष्ट - क मध्ये देण्यात आला आहे.

१४) बँकेचे मुख्य व्यवस्थापकीय संचालक, मुख्य कार्यकारी अधिकारी किंवा अध्यक्ष यांनी बँकेच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची चमू तयार करून योजनेच्या अंमलबजावणी बाबत आढावा घ्यावा व राज्य शासनास राज्य सहकारी बँकेमार्फत वेळोवेळी विहीत नमुन्यात कर्जमाफीच्या रक्कम प्राप्त होईपर्यंत अहवाल सादर करावा. ३० जून, २००९ पर्यंत अहवाल प्राप्त न झाल्यास, कर्जमाफीची रक्कम अदा करणे शासनास बंधनकारक राहणार नाही.

१५) या योजनेची अंमलबजावणी करतांना येणा-या अडचणी :

या योजनेची अंमलबजावणी करतांना आवश्यक असल्यास, एकूण तरतूदीच्या अधीन राहून विविध उपाययोजने अंतर्गत बदल व आवश्यक ते स्पष्टीकरण निर्गमित करण्यात येतील व या योजनेस केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजने अंतर्गत असलेल्या उर्वरीत तरतूदी लागू राहतील.

१६) योजनेतील विविध नमूने -

- १) प्रसिध्द करावयाच्या यादीचा नमूना
- २) प्रमाणपत्रांचे नमूने
- ३) कर्ज परतफेड सवलतीसाठी पत्राचा नमूना
- ४) निधीची मागणी दाखल करावयाचे नमूने

परिशिष्ट - ब

कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना अंमलबजावणी कार्यक्रम

अ. क्र.	तपशील	कार्यपुर्ती करण्याचा दिनांक	अंमलबजावणी अधिकारी
१	अ) योजनेस प्रसिध्दी व प्रशिक्षण ब) याद्या तयार करणे	१५ जानेवारी, २००९ ते ३१ जानेवारी, २००९	शाखाधिकारी / जिउनि/ तालुका निबंधक
२	याद्यांचे चेकिंग	३१ जानेवारी, २००९	शाखाधिकारी
३	यादयांचे सुपर चेकिंग	१५ फेब्रुवारी, २००९	बँक नियुक्त अधिकारी
४	यादी प्रसिध्द करणे	१५ फेब्रुवारी, २००९	शाखाधिकारी
५	तक्रार निवारण अधिकाऱ्यांची यादी प्रसिध्द करणे	१५ फेब्रुवारी, २००९	मुख्य व्यवस्थापकीय संचालक, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, चेअरमन, आर.आर.बी.
६	तक्रार अर्ज सादर करणे	२८ फेब्रुवारी, २००९	तक्रार निवारण अधिकारी
७	तक्रार अर्जाचे निवारण करणे	१५ मार्च, २००९	तक्रार निवारण अधिकारी
८	यादयांचे लेखापरिक्षण	२८ फेब्रुवारी, २००९	बँकेचा अंतर्गत लेखापरिक्षक / शासकीय लेखापरिक्षक
९	लेखापरिक्षकाचे प्रमाणपत्र	१५ मार्च, २००९	बँकेचा सनदी लेखापरिक्षक
१०	राज्य सहकारी बँकेला निधीची मागणी सादर करणे	१५ मार्च, २००९	मुख्य व्यवस्थापकीय संचालक, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, चेअरमन, आर.आर.बी.
११	प्रमाणपत्राचे वाटप पुर्ण करणे	१५ मार्च, २००९	शाखाधिकारी
१२	परतफेड सवलतीच्या पत्राचे वाटप पुर्ण करणे	१५ मार्च, २००९	शाखाधिकारी
१३	निधीची मागणी राज्य सहकारी बँकेमार्फत सहकार आयुक्त यांना सादर करणे	२० मार्च, २००९	व्यवस्थापकीय संचालक महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक
१४	कर्जमाफीच्या नोंदी घेणे	३१ मार्च, २००९	शाखाधिकारी
१५	सहकार आयुक्त यांनी निधीची मागणी मंजूर करणे	३१ मार्च, २००९	सहकार आयुक्त
१६	राज्य सहकारी बँकेकडे परतफेड सवलतीसाठी मागणी सादर करणे	१५ जुलै, २००९	मुख्य व्यवस्थापकीय संचालक, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, चेअरमन, आर.आर.बी.
१७	परतफेड सवलतींतर्गत राज्य सहकारी बँकेने सहकार आयुक्त यांना मागणी सादर करणे.	३१ जुलै, २००९	व्यवस्थापकीय संचालक महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक
१८	सहकार आयुक्त यांनी निधीची मागणी मंजूर करणे.	१५ ऑगस्ट, २००९	सहकार आयुक्त

परिशिष्ट - अ

“महाराष्ट्र शासन कृषी कर्ज माफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००९” मध्ये समाविष्ट करावयाची कर्जे

अ) राज्य शासनाच्या “कृषी कर्ज माफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना, २००९” मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेली कर्जे.

१) १९९७ पूर्वीची कृषी कर्जे - अल्प मुदत पिक कर्जे, मध्यम व दीर्घ मुदत कृषीपूरक व कृषी संलग्न बाबींचा राज्य शासनाच्या कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजनेत समावेश केला आहे अशा बाबी.

I. केंद्र शासनाच्या योजनेतील समाविष्ट विहिरीचे खोलीकरण, नवीन विहिर, पंपसेट व पाईप लाईन बसविणे, ट्रॅक्टर खरेदी, बैलजोडी व बैलगाडी खरेदी, फळ बागेसाठी जमिनिचा विकास, हार्वेस्टर, मळणी यंत्र, दुग्ध विकास, कुक्कुट पालन, शेळी व मेंढी पालन, वराह पालन, मत्स्य व्यवसाय, मधुमक्षिका पालन, हरितगृहे आणि बायोगॅस.

II. राज्य शासनाच्या योजनेतील चारा खरेदी कर्ज, कटर, बेदाणा शेड, जनावरांसाठी शेड, द्राक्ष मंडप, बचत गटांनी बँकांद्वारे कर्ज घेऊन सदस्यांना उपलब्ध करून दिलेले कृषी कर्ज, कांदा चाळ, तारेचे कुंपण, शेड नेट, गोदाम कर्ज.

अ) वरील सर्व बाबींवरील कर्जे ज्यांचे वितरण वित्तीय संस्थांनी ३१ मार्च, १९९७ पूर्वी केले असले पाहिजे.

ब) कर्जाचे पुनर्गठण झालेले नसावे.

क) ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत असले पाहिजे.

ड) २९ फेब्रुवारी, २००८ रोजी येणे असले पाहिजे.

२) कृषीपूरक व कृषी संलग्न कर्जे - अशा कृषीपूरक व कृषी संलग्न बाबी ज्यांचा समावेश केंद्र शासनाच्या कर्ज माफी योजनेत करण्यात आला नव्हता व राज्य शासनाच्या कर्जमाफी व कर्ज सवलत योजनेत समावेश केला आहे अशा बाबी.

चारा खरेदी कर्ज, कटर, बेदाणा शेड, जनावरांसाठी शेड, द्राक्ष मंडप, बचत गटांनी बँकांद्वारे कर्ज घेऊन सदस्यांना उपलब्ध करून दिलेले कृषी कर्ज, कांदा चाळ, तारेचे कुंपण, शेड नेट, गोदाम कर्ज.

- अ) वरील सर्व बाबींवरील कर्जे ज्यांचे वितरण वित्तीय संस्थांनी १ एप्रिल, १९९७ पासून ३१ मार्च, २००७ पूर्वी केले असले पाहिजे.
- ब) पुनर्गठणाबाबत अट नाही.
- क) ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत असले पाहिजे.
- ड) २९ फेब्रुवारी, २००८ रोजी येणे असले पाहिजे.

३) वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेऊन सहकारी, उपसा जल सिंचन, कुक्कुट पालन, दुग्ध विकास, मत्स्य विकास व इतर सहकारी संस्थांनी शेतक-यांना वाटप केलेले कर्ज.

- अ) वरील सर्व बाबींवरील कर्जे ज्यांचे वितरण वित्तीय संस्थांनी किंवा सहकारी संस्थांनी वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेऊन ३१ मार्च, २००७ पूर्वी केले असले पाहिजे.
- ब) पुनर्गठणाची अट नाही.
- क) ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत असले पाहिजे.
- ड) २९ फेब्रुवारी, २००८ रोजी येणे असले पाहिजे.
- इ) वरील सहकारी संस्थांनी संस्थांच्या उभारणीसाठी जी थेट भांडवली गुंतवणूकीसाठी कर्ज घेतली आहेत, त्या कर्जांचा समावेश होणार नाही.
- फ) या योजनेत नागरी/ग्रामीण बिगर शेती सहकारी पतसंस्थांकडून देण्यात आलेली कर्जे समाविष्ट नाहीत.

४) परतफेड केलेली थकीत किंवा नियमित मध्यम व दीर्घ मुदत कर्जे -

केंद्र शासनाच्या योजनेतील विहिरीचे खोलीकरण, नवीन विहिर, पंपसेट व पाईप लाईन बसविणे, ट्रॅक्टर खरेदी, बैलजोडी व बैलगाडी खरेदी, फळ बागेसाठी जमिनिचा विकास, हार्वेस्टर, मळणी यंत्र, दुग्ध विकास, कुक्कुट पालन, शेळी व मेंढी पालन, वराह पालन, मत्स्य व्यवसाय, मधुमक्षिका पालन, हरितगृहे आणि बायोगॅस.

व राज्य शासनाच्या योजनेतील चारा खरेदी कर्ज, कटर, बेदाणा शेड, जनावरांसाठी शेड, द्राक्ष मंडप, बचत गटांनी बँकांद्वारे कर्ज घेऊन सदस्यांना उपलब्ध करून दिलेले कर्ज, कांदा चाळ, तारेचे कुंपण, शेड नेट, गोदाम कर्ज.

- अ) सदर कर्जे ३१ मार्च, २००७ रोजी वाटप झाले असले पाहिजे.
- ब) ज्यांचा हप्त्यांची वसूली १ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ पूर्वी झाली असली पाहिजे.

५) नियमित अल्प मुदत कर्जे -

सन २००६-०७ या वर्षात ऊस किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके वगळून इतर पिकांची कर्जे. तसेच सन २००५-०६ या वर्षात ऊस उत्पादनासाठी किंवा तत्सम १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेली पिके उत्पादनासाठी घेतलेली कर्जे व त्या कर्जाची परतफेड दिनांक २९ फेब्रुवारी, २००८ पूर्वी झालेली कर्जे.

६) थकीत अल्प मुदत कर्जे -

सन २००६-०७ या वर्षा पूर्वी ऊस किंवा तत्सम पिकांसाठी १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधीकरीता देण्यात आलेली कर्जे वगळून इतर पिकांकरीता देण्यात आलेली व सन २००५-०६ या वर्षा पूर्वी ऊस किंवा तत्सम पिकांसाठी १ वर्षापेक्षा जास्त कालावधीकरीता देण्यात आलेल्या थकित कर्जाची दि.१ एप्रिल, २००७ पासून दि.२९ फेब्रुवारी २००८ या कालावधीत परतफेड झालेली कर्जे.

वरील कोणत्याही कर्ज प्रकारात कोणत्याही अल्प, मध्यम वा दीर्घ मुदत खात्यावर केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी योजनेचा लाभ मिळालेला नसावा.

परिशिष्ट - क

केंद्र शासनाच्या कृषी कर्जमाफी व कर्ज सवलत योजना, २००८ च्या ज्या अटी व शर्ती राज्य शासनाच्या कर्जमाफी कर्ज सवलत योजना, २००९ ला सुधारीत स्वरूपात लागू आहेत, त्या खालीलप्रमाणे आहेत.

केंद्रीय वित्त मंत्रालय, आर्थिक सेवा विभाग यांचे दिनांक २८ मे, २००८ चे परिपत्रक.

- १) मध्यम किंवा दीर्घ मुदत कर्जाच्या थकीत किंवा नियमित हप्त्याची विहित कालावधीत परतफेड झाली आहे, तितक्याच रक्कमेचा या योजनेत समावेश राहिल. वरील परिपत्रकातील २ (ii)
- २) नियमित किंवा थकीत वंचित कर्जाच्या बाबतीत सहकारी कृषी पतसंस्थांसह योजनेतील नमूद केलेल्या सहकारी संस्थांनी थेट शेतकऱ्यांना दिलेल्या कर्जाचा समावेश होईल. वरील परिपत्रकातील २ (iii)
- ३) अंशतः वाटप केलेल्या कर्जाच्या बाबतीत अंशतः वाटप केलेल्या कर्जाचा जो भाग किंवा हप्ता ३१ मार्च, २००७ पूर्वी वाटप केला आहे, ३१ डिसेंबर, २००७ पूर्वी थकीत झाला आहे व २९ फेब्रुवारी, २००८ रोजी येणे आहे इतक्याच रक्कमेचा समावेश होईल. वरील परिपत्रकातील २ (vi आणि vii)
- ४) निर्लेखित कर्जांना सदर योजना लागू नाही. वरील परिपत्रकातील २ (viii)
- ५) अ) वित्तीय संस्थांना शासनाकडून किंवा शेतकऱ्यांकडून दामदुपट्टीपेक्षा जास्त रक्कम, आकारण्यात न आलेले देय व्याज, दंड व्याज, कायदेशीर खर्च, तपासणी खर्च किंवा इतर खर्च इ. वसूल करता येणार नाही. सदर व्याज किंवा खर्चाचा भार वित्तीय संस्थेने सहन करावयाचा आहे. वरील परिपत्रकातील २ (ix)
ब) १ एप्रिल, २००६ नंतर वाटप केलेल्या अल्प मुदत कर्जावर व्याजाचा दर ६ टक्क्यांपेक्षा जास्त लावता येणार नाही. वरील परिपत्रकातील २ (ix b)
क) या योजनेत ज्या रक्कमेचा समावेश होत नाही त्यावर वित्तीय संस्थेला नियमाप्रमाणे व्याजदर लावता येईल. वरील परिपत्रकातील २ (ix c)
- ६) उभे पिक तारण कर्जावर देण्यात आलेल्या अल्प मुदत कृषी कर्जाचा या योजनेत समावेश आहे. व यावर अल्प मुदत कृषी कर्जासाठी घेण्यात येणारा व्याजदर ६ टक्क्यांपेक्षा जास्त राहणार नाही. उभ्या पिकाव्यतिरिक्त इतर उत्पन्न तारण किंवा गहाण ठेवून घेतलेल्या कर्जाचा या योजनेत समावेश होणार नाही. वरील परिपत्रकातील २ (x)
- ७) मासेमारी सहकारी संस्थेच्या सभासदांना वैयक्तिकरित्या देण्यात आलेल्या कर्जाचा यात समावेश राहिल. वरील परिपत्रकातील २ (xi)
- ८) अकृषक कामांसाठी बांधण्यात आलेले गोदाम त्याचप्रमाणे कोणत्याही कारणासाठी जमिनीची करण्यात आलेली खरेदी किंवा शेतघर, अकृषिक शेड किंवा कुंपण यांचा या योजनेत समावेश होणार नाही. वरील परिपत्रकातील २ (xii)

- ९) वित्तीय संस्थांनी शेतक-यांना दिलेली थेट कर्जे किंवा वित्तीय संस्थांनी सहकारी संस्थांना व सहकारी संस्थांनी शेतक-यांना नमूद केलेल्या कृषी कामासाठी दिलेल्या कर्जाचा समावेश होईल. परंतु, नोंदणीकृत धर्मदाय संस्था, भागीदारी संस्था, नागरी किंवा ग्रामीण बिगर कृषी सहकारी संस्था किंवा नोंदणीकृत कोणत्याही संस्था (सहकारी संस्था वगळून) यांचा समावेश या योजनेत होणार नाही. वरील परिपत्रकातील 2 (xiii)
- १०) पारंपारिक किंवा अपारंपारिक लागवड किंवा फलोत्पादन यासाठी देण्यात आलेल्या अल्प मुदत खेळत्या भांडवली कर्जाचा या योजनेत समावेश होईल. वरील परिपत्रकातील 2 (xiv)
- ११) वित्तीय संस्थांनी बचत गट किंवा जॉईंट लायाबिलिटी ग्रुप यांना दिलेले कर्ज व सदर गटांनी शेतक-यांना दिलेल्या कृषी कर्जाचा समावेश योजनेत आहे.
- १२) सदर कर्जमाफी देताना वैयक्तिक किंवा संयुक्त खात्यांवर कर्ज दिले असल्यास कर्ज मंजूरीची रक्कम विचारात घेऊन रु. २०,००० पर्यंत किंवा रु. २०,००० च्या वर अशा प्रकारे वर्गीकरण करावे.
- १३) अनेक शेतकरी मिळून कर्ज घेतले असल्यास, एकूण कर्जाचा विचार करून रु. २०,००० पर्यंत किंवा रु. २०,००० च्या वरील असे वर्गीकरण करावे.
- १४) किसान क्रेडीट कार्ड द्वारे देण्यात आलेल्या कर्जाचाही यात समावेश आहे.
- १५) वित्तीय संस्थांना ३१ डिसेंबर, २००७ नंतर वसूलपात्र होणा-या अल्प किंवा मुदत कर्ज नियमाप्रमाणे वसूल करण्यास मुभा राहिल.
- १६) योजनेचे नियंत्रण करण्या करीता राज्य स्तरावर केंद्र शासनाच्या योजनेप्रमाणेच प्रधान सचिव, सहकार व पणन विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती कार्यान्वित राहिल. सदर समितीचे सदस्य सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, राज्य सहकारी बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक, मुख्य सरव्यवस्थापक, प्रादेशिक कार्यालय (नाबार्ड), समन्वयक, राज्य स्तरीय बँकर्स समिती (महाराष्ट्र बँक, पुणे), राज्यातील तीन जिल्हा बँकांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, क्षेत्रीय ग्रामीण बँकेचे अध्यक्ष व अर्बन बँक असोसिएशनचे अध्यक्ष राहतील.

टिप : वरील सुचना प्रातिनिधिक स्वरूपाच्या असून, केंद्र शासनाच्या कर्जमाफी व कर्ज सवलत योजना, २००८ च्या परिपत्रकांमधील सुचनांमध्ये राज्य शासनाच्या योजनेच्या अनुरूप बदल करून, देण्यात आलेल्या आहेत. याप्रमाणे इतर सर्व सुचनासुद्धा राज्य शासनाच्या योजनेस योग्य बदलासह लागू राहणार आहेत.

"महाराष्ट्र शासन कृषि कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना -२००९"

नमुना क्र. १
रु.२०००० पर्यंत कर्जमाफी

संवर्ग/यादीचा कोड.

संवर्ग/यादीचा तपशिल

बँकेचे नाव:-

बँकेच्या शाखेचे /संस्थेचे नाव:-

यादीचा नमुना :-

अ.क्र	खाते क्र.	कर्जदाराचे नांव	कर्जाचा उद्देश	कर्ज दिल्याची तारीख	कर्जाबाबत विहित दिनांक			कर्ज माफीची रक्कम
					मुद्दल	व्याज	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९

यादीमध्ये अशा जागी भरावयाची माहिती

संवर्ग कोड	संवर्ग/कर्ज खात्याचा तपशिल	कर्जाबाबत विहित दिनांक
अ	१९९७ पूर्वी कृषी व कृषीपूरक व्यवसायासाठी वित्तीय संस्थांनी थेट कर्ज दिलेल्या खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत असलेले ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत झालेले व २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले
अअ	१ एप्रिल, १९९७ ते ३१ मार्च, २००७ या कालावधीत कृषी व कृषीपूरक व्यवसायासाठी घेतलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत असलेले ३१ डिसेंबर, २००७ रोजी थकीत झालेले व २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले
अअअ	कृषी व कृषीपूरक व्यवसायासाठी शेतक-यांना उपसा, दुग्धविकास, कुक्कटपालन, मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था व इतर सहकारी संस्था मार्फत घेतलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत असलेले ३१ डिसेंबर २००७ रोजी थकीत व २९ फेब्रुवारी २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले कर्ज
ब	सन २००५-०६ या वर्षात ऊसासाठी व एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	२९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेली रक्कम
बब	सन २००६-०७ या वर्षात ऊस व एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिक वगळून इतर पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	२९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेली रक्कम
बबब	नियमित मध्यम व दीर्घ मुदत कर्जाची परतफेड केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम
क	सन २००५-०६ या वर्षापूर्वी ऊसासाठी व एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम
कक	सन २००६-०७ या वर्षापूर्वी ऊस व एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेले तत्सम पिक वगळून इतर पिकासाठी वाटप केलेले अल्प मुदत पीक	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम

	कर्ज, मध्यम व दीर्घ मुदत कर्ज खात्यांची यादी	
--	--	--

"महाराष्ट्र शासन कृषि कर्जमाफी व कर्ज परतफेड सवलत योजना -२००९"

नमुना क्र. २

रु.२०००० पेक्षा जास्त कर्ज असलेल्या शेतक-यांना द्यावयाची कर्ज परतफेड सवलत.

संवर्ग/यादीचा कोड.

संवर्ग/यादीचा तपशिल

बँकेचे नाव:-

बँकेच्या शाखेचे /संस्थेचे नाव:-

यादीचा नमुना :-

अ.क्र	खाते क्र.	कर्जदार शेतक-याचे नांव	कर्जाचा उद्देश	कर्ज दिल्याची तारीख	कर्जाबाबत विहित दिनांक			कर्ज परतफेड सवलत रक्कम	कर्जदार शेतक-यांनी ३० जुन-०९ पर्यंत परतफेड करावयाची रक्कम		
					<input type="text"/>						
					मुद्दल	व्याज	एकूण		मुद्दल	व्याज	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२

यादीमध्ये अशा जागी भरावयाची माहिती

संवर्ग कोड	संवर्ग/कर्ज खात्याचा तपशिल	कर्जाबाबत विहित दिनांक
अ	१९९७ पूर्वी कृषि व कृषिपुरक व्यवसायासाठी वित्तीय संस्थांनी थेट कर्ज दिलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत व ३१ डिसें. ०७ रोजी थकीत झालेले व २९ फेब्रुवारी, ०८ पर्यंत परतफेड न केलेले कर्ज
अअ	१ एप्रिल, १९९७ ते ३१ मार्च, २००७ या कालावधीत कृषि व कृषि पुरक व्यवसायासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत व ३१ डिसें. २००७ रोजी थकीत झालेले व २९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले कर्ज
अअअ	कृषी व कृषिपुरक व्यवसायासाठी शेतक-यांना उपसा, दुग्धविकास, कुक्कटपालन, मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था व इतर सहकारी संस्था मार्फत घेतलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	३१ मार्च, २००७ पूर्वी वितरीत व ३१ डिसेंबर २००७ रोजी थकीत व २९ फेब्रुवारी २००८ पर्यंत परतफेड न केलेले कर्ज
ब	सन २००५-०६ या वर्षात ऊसासाठी व एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	२९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेली रक्कम
बब	सन २००६-०७ या वर्षात ऊस व एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिक वगळून इतर पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	२९ फेब्रुवारी, २००८ पर्यंत परतफेड केलेली रक्कम
बबब	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत मध्यम व दीर्घ मुदत कर्जाची परतफेड केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम
क	सन २००५-०६ या वर्षापूर्वी ऊसासाठी व एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेल्या तत्सम पिकासाठी वाटप केलेल्या कर्ज खात्यांची यादी	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम
कक	सन २००६-०७ या वर्षापूर्वी ऊस व एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधी असलेले तत्सम पिक	१ एप्रिल, २००७ ते २९ फेब्रुवारी, २००८ या कालावधीत परतफेड केलेली रक्कम

	वगळून इतर पिकासाठी वाटप केलेले अल्प मुदत पीक कर्ज, मध्यम व दीर्घ मुदत कर्ज खात्यांची यादी	
--	---	--